

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 16-17 • Perjantaina 21. huhtikuuta 2006

57. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Tehdään yhdessä historiaa

Elisenvaaran 20.6.1944 pommituksen uhreista ei ole missään kattavaa listaa. Nyt alkaa olla viimeisiä hetkiä koota sellainen. Ohessa olevaan listaan on koottu uhrien nimiä eri lähteistä. Lista on varmasti epätäydellinen. Sieltä puuttuu ”tuntemattomia”. Saattaa olla vääriäkin nimiä. Jos teillä on tiedossa puuttuvia nimiä tai löydätte virheitä oheisesta listasta, olkaa hyvä ja ottakaa yhteyttä Vaiettu murhenäytelmä -dokumentin tekijöihin (tai Kurkijokelaisen toimitukseen). Yhteystiedot tekstin lopussa.

Elisenvaaran uhreja on haudattu joukkohautoihin Kurkijoen sankarihautausmaalle ja Kurkijoen silloiselle Otsanlahden hautausmaalle. Näihin haudattiin lähinnä Kurkijoen maamiesopiston navettaan kerätyt vainajat. Siunaustilaisuus oli 25.6.1944.

Elisenvaaran pommitusuhrien muut joukkohaudat ovat Savonlinnan Talvisalon hautausmaalla, aivan Savonlinnan keskustassa. Tällä alueella on Savonlinnan ja Säämingin hautausmaat. Molemmissa on kolmenkymmenen Elisenvaaran pommitusuhrien joukko-hauta ja muistokivi. Lisäksi Talvisalon hautausmaan sankarihautaan on haudattu kaksi pommitusuhria.

Savonlinnan tuotiin lähinnä junavaunuista löytyneet vainajat 21.6.1944. Uhrien siunaustilaisuus oli marraskuussa 1944.

Nimet on kerätty:

1. Sota-arkiston asiakirjasta
”Luettelo 20.6.1944 Elisenvaaran ilmapommituksessa kuolleista henkilöistä”. Nimettyjen lisäksi 36 ”tuntematonta”. Haudattu Kurkijoelle. Savonlinnassa ”junasta korjattu” 17 tuntematonta vainajaa.
2. Savonlinnan-Säämingin evl seurakunnan hautakirjasta
Savonlinnan hautausmaalle haudattu 30 vainajaa, Säämingin hautausmaalle 30 vainajaa, 16 siunattu ”poissaolevina”.
3. Räisäläläinen-lehdestä
Räisäläisessä 9.12.2004 julkaistu Savonmaa-lehden artikkeli 16.11.1944

4. Rainar Hakulisen kirjoittamasta ”Kurkijoki sodasta evakkoon” -kirjasta
5. Erkki Rahkolan haastattelujen perusteella.

Uhrit 20.6.1944

Uhrin nimen perässä su-
luissa hautapaikka: ku =
Kurkijoki, sa = Savonlinna,
sä = Sääminki, po = siunattu
poissaolevana. Sotamies
on lyhennetty stm.

1. Arminen Toivo, stm (ku)
2. Forsman Toivo (ku)
3. Haavisto Pentti, stm (Sä-
mä)
- 4.. Haikala Katri (ku) (Haika-
la Kaisu ??)
5. Hallukka Anna (po)
6. Heikkonen Jaakko (sa)
7. Helle Aarne (ku)
8. Henttinen Kirsti Orvokki
(po)
9. Henttinen Raili Marjatta
(po)
10. Henttonen Toivo, stm
(ku)
11. Homström Harald (ku)
12. Husu Aina (sa)
13. Hämäläinen Pekka (ku)
14. Hänninen Siiri, lotta
(Kanta-Hämeen sk.)
15. Illi Aino (sä)
16. Inkinen Iida, o.s. Koponen
(sa)
17. Javanainen Anna, o.s.
Henttinen (sä)
18. Javanainen Matti (sa)
19. Jokinen Uno, stm Vaasa
20. Jutikka Alma (po)
21. Jääskeläinen Eeli-Kaarina
(po)
22. Kaasalainen Reino Antero
(po)
23. Kaffari Topias (ku) (Skaf-
fari?)
24. Kallioniemi Jaakko (sä)
25. Kalmgren Matti stm Ää-
nekoski (s. 23.2.1920,

- naimisissa) hautaa ei tiedossa
26. Karhinen Hilda Maria,
o.s. Purhonen (sä)
27. Karonen Amalia (sa)
28. Karonen Katri, o.s. Rak-
kolainen (sä)
29. Karonen Ritva Kaisa (sa)
30. Kesonen Anna Siviä, o.s.
Hölttä (sä)
31. Kesonen Ilkka (ku)
32. Kettunen Tauno, stm (sä)
33. Kinnari Pentti stm (ku)
34. Kiuru Anna Maria, o.s.
Kuokkanen (sä)
35. Kopsa Ilmi (rautatieläi-
nen, katosi ???)
36. Korte Väinö, stm (ku)
37. Kosonen Unto, stm (sä)
38. Kuosmanen Olli (ku)
39. Kurki Ilmo Tauno (sä)
40. Käkönen Hilda Maria,
o.s. Pessi (sä)
41. Käkönen Erkki Eino (sa)
42. Kämäräinen Kalle, stm
(Varkaus)
43. Kärhä Johannes (ku)
44. Kärkkäinen Anna Adolfi-
na (sa)
45. Kärkkäinen Toivo Albert
(sa)
46. Könönen Jenny (ku)
47. Laitinen Jooseppi (sä)
48. Lallukka Anna Maria (po)
49. Lampela Väinö, stm (To-
holampi)
50. Lappalainen Sisko (ku)
51. Laukkanen Liisa (ku)
52. Leini Katri (sä)
53. Lähdeniemi Valto Vilja-
mi, stm (Isojoki)
54. Lähetskangas Maria, o.s.
Pessi (sä)
55. Marila Lempi (sa)
56. Marila Martta (sa)
57. Martikka Martta Maria
(po)
58. Matikka Martta Meeri
59. Matikka Seija Iris Mar-
jatta (sä)
60. Matikka Virve Margit
Anneli

61. Merilä Maire Mirjam (po)
62. Merilä Pekka Olavi (po)
63. Miettinen Toini Tekla (sa)
64. Munkki ”Adrian” Kone-
vitsa (ku)
65. Mäkinen Anna Maria (po)
66. Niilerpalo A, ratavahti
(ku)
67. Nikki Pentti Kalervo (sa)
68. Nummelin Johan Edvard
(Turku)
69. Ojanen Yrjö Johannes,
alikä. (Parkano)
70. Palmu Sirkka (ku)
71. Poikselkä Anna Maria
(po)
72. Popkoff Mikael, stm
(Helsinki)
73. Poutanen Tauno, stm
(Varkaus)
74. Puukka Antti (sä)
75. Puukka Oiva Matti (sa –
po 29.6.1950)
76. Rakkolainen Lahja Jenny
(po)
77. Rakkolainen Jennyn vasta-
syntynyt ja kuollut lap-
si???

78. Rappe Heikki (sa)
79. Rappe Hilda Elviira, o.s.
Simonen (sä)
80. Rappe Kaisu (sa)
81. Rapo Matti, stm. (Helsin-
ki)
82. Ravantti Maila Anna (sä)
83. Ravantti (Raventti) Mart-
ta Anneli (sä)
84. Ravantti Meeri (ku)
85. Repo Olavi, stm (Helsin-
ki)
86. Rimpiläinen Isak Edvard
(sa) (myös Rimpeläinen)
87. Roininen Aila (ku)
88. Roininen Pekka (ku)
89. Rorsman Toivo (ku)
90. Rämänen Siiri Hellin,
lotta (ku)
91. Röksä Raimo Martti (sa)
92. Saares Huugo Johannes
(ku)
93. Sallinen Hilka Annikki
(sä)

Dokumentissa nähdylle syyskesällä Elisenvaaraan tehdyille reissulle osaa ottaneet ilmasota-historioitsija Carl F. Geust (vas.) sekä räisäläiset Esko Ahola ja Aila Rusi (o.s. Timoska) tutkivat jotain tärkeää paperia.

Sivuillamme
TÄNÄÄN mm.

Elävän elämän kertomukset 4-5
Etsintäkuulutus: Nolvit 5
Jakonen muistelee, osa 2 6-7
Hiitola-säätiö 2005 7
Ajattelemattomia ajatuksia 7
Tiedotuksia 7

**Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät
5.5., 19.5., 2.6., 16.6., 30.6.**

94. Sallinen Maria, o.s. Bister
(sä)
95. Salo Paavo, stm (ku)
96. Seppä Rauha (sä)
97. Siltanen Airi Inkeri
98. Sinkko Esteri Elina (po)
99. Sinkko Urho Ensio (po)
100. Skaffari Kerttu Kyllikki
(sa)
101. Skaffari Sirkka Annikki
(sa)
102. Suutari Aaro Helmer
(po)
103. Suutari Eila Orvokki
(po?)
104. Sällinen August (ku)
105. Taivassalo ? (vanh.
nainen Elisenvaarasta) ?
106. Tenhonen Maria (sä)
107. Teperi Aulis (sä)
108. Teperi Simo (sä)
109. Tiira Saimi Ester (po)
110. Timoska Anna (s. 1907)
(sä)
111. Timoska Hellä Tuulikki
(s. 1942) (sa)
112. Timoska Helvi (s. 1931)
(sä)
113. Timoska Hilja (s. 1902)
(sa)
114. Timoska Maria (s. 1880)
(sa)
115. Timoska Pauli Antero (s.
1938) (sa)
116. Timoska Raili Katri
Marjatta (s. 1932) (sa)
117. Tomminen Aimo Raikas
(sä)
118. Torkkeli Maria (po)
119. Torikka Vilhelm (sä)
120. Tulkki Raija Maria (ku)
121. Turkki Ilmo (k.
22.6.1944 Savonlinnassa)
?

122. Tuomi Katri (sä)
123. Tuomi Paavo Pellervo
(sä)
124. Tuomi Terttu Tuulikki
(sä)
125. Vaittinen Lyyli (po)
126. Valtonen Elvi, o.s. Koso-
nen (ku)
127. Valtonen Paavo (ku)
128. Valtonen Vilho, konst.
(ku)
129. Vanhanen Väinö (ku)
130. Vesalainen Anna (sa)
131. Vesalainen Antti (sa)
132. Velling Anna (sa) (Vel-
linki?)
133. Vesterinen Niilo (sa)
134. Vihavainen Sinikka (sa)
135. Väkiparta Martti (sa)

Olisiko Forsman Toivo
ja Rorsman Toivo yksi ja
sama henkilö? Arkistotieto-
jen mukaan Forsman olisi

Lopelta ja Rorsman Räisä-
lästä. Tietäisikö joku luki-
joista tästä mitään?

Hautatiedot

Kurkijoelle, joukkohau-
taan ja sankarihautaan on
haudattu 32 henkilöä. Sa-
vonlinnan hautausmaalle,
joukkohautaan haudattu
30 henkilöä ja Säämingin
hautausmaalle, joukkohau-
taan niin ikään 30 henkilöä.
Savonlinnan/Säämingin
sankarihautaan on hau-
dattu 2 uhria. Muualle Suo-
meen omiin seurakuntiinsa
on siunattu 13 henkilöä.

Poissaolevina Savonlin-
nassa on siunattu 17 uhria.
Muissa seurakunnissa on
siunattu 4 henkilöä. Epäsel-
vyyttä on kolmen henkilön
kohdalla. Yhteensä hauda-
tuja oli 131 henkilöä.

Tuntemattomat

Osa tuntemattomista on
siunattu poissaolevina.
Kurkijoelle on haudattu 36
henkilöä sota-arkiston luet-
telon mukaan. Hakulisen
kirjan mukaan Kurkijoelle
haudattiin 31 henkilöä. Sa-
vonlinnassa on ”korjattu”
junasta 18 henkilöä sota-
arkiston luettelon mukaan.

Nämä on haudattu Savon-
linnan ja Säämingin sekä
Kurkijoen hautausmaalle
sekä osa kotiseurakuntansa
hautausmaalle. Viimemaini-
tut ovat heitä, joilla on koti-
paikka mainittu.

Sota-arkiston listoissa 36
”tuntematonta”. Heidät on
haudattu heti Kurkijoelle.
Kurkijoelle on haudattu 31
”tuntematonta”.

”Poissaolevina” on Sa-
vonlinnan-Säämingin hau-
tausmaalle haudattu 16
henkilöä. Kurkijoelle on
poissaolevana haudattu Alli
Vaittinen.

Korjaukset ja lisätiedot
edellä olevaan voi lähettää
Erkki Rahkolalle, YLE, PL
277, 00101 OULU tai
erkki.rahkola@yle.fi.

Erkki Rahkola

21.4.2006

Veteraaniemme kunniaksi

Ensi viikon torstaina, huhtikuun 27. päivänä, Lapin sodan päättymisen vuosipäivänä vietetään Suomessa 20. kerran Kansallista veteraanipäivää. Tämän vuoden päätaphtuma - ”pääjuhla” -järjestetään Hämeenlinnan Jäähallissa klo 13. Siellä esiintyvät muun muassa Ilmavoimien Soittokunta ja Panssarisoittokunta. Ohjelma myös televisioidaan.

Tänä vuonna veteraaneja kunnioitetaan teemalla ”Veteraanien työ – hyvinvointimme perusta”. Keskuudessamme elää vielä noin 90 000 sotiin osallistuneita veteraaneja, miehiä ja naisia. Erityisesti Kansallisena veteraanipäivänä veteraaneja kunnioitetaan juhlaliputuksella ja elossa olevien sotaveteraanien muistamisella. Kun- nissa vietetään tilaisuuksia, joita veteraanijärjestöt järjestävät yhteistyössä kuntien, seurakuntien, puolustusvoimien ja eri paikallisten yhteisöjen kanssa.

Veteraanien asiat olivat sotien jälkeen Suomelle monin tavoin arka asia. Vasta 1980-luvulla, kun valtaosa sodissa mukana olleista oli siirtynyt eläkkeelle, sodan aiheuttamat ristiriitaiset tunteet oli-

vat selkiytyneet niin, että voitiin ehdottaa kansallisen veteraanipäivän ottamista kalenteriin. Veteraanipäivän nimeäminen oli valtiovallan tunnustus maamme itsenäisyyden puolustajille.

Nykyään on itsestään selvää, että sotiemme veteraaneja kunnioitetaan ja heidän omaa päiväänsä vietetään ja liput vedetään salkoihin. Menneet vai- etut ajat ovat menneitä, niillekin löytyy oma selityksensä. Hyvä, että nykyään annetaan avoimesti tun- nustusta itsenäisyytemme sankareille. Kansakuntien vahvuutta mitataan sillä, miten ne kohtelevat maitaan rakentaneita sukupolvia.

Suomessa veteraanisukupolvi elää viimeisiä vuosikymmeniään. Meidän jokaisen pitää olla mukana tekemässä veteraanien viimeisistä elinvuosista inhimillisiä. Juhlan järjestäminen kerran vuodessa on hyvä asia, kuitenkin jokaisen sotaveteraanin arjen tekeminen paremmaksi on paljon tärkeämpää. Meidän tehtävämme on silotella heidän tietään.

Raija Hjelm

*”Minäkin lähdän kohta.
Muistelen menneitä aikoja.
En tahdo niistä paljon puhua.
Voisitte sanoa,
että valehtelen,
ja ken uskoisi, hän itkisi.”
(Matias Kärjenaho)*

Kuolleita

Rakas puolisoni

Pekka PAJU

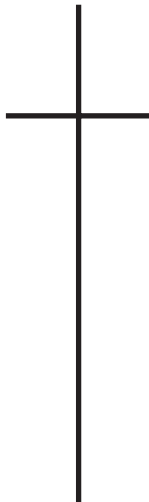
* 27.9.1918 Kurkijoki
† 5.4.2006 Turku

Ikävöiden

Liisa
sukulaiset ja ystävät

Katsoi Herra ajan täytyneen,
kutsui luokseen väsyneen.

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakas Äiti ja Mamma

Hilja Maria SIKIÖ

o.s. Sinkkonen

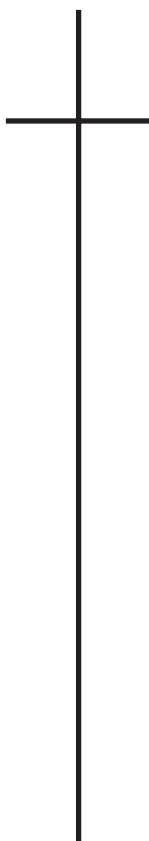
* 8.10.1911 Kurkijoki
† 21.3.2006 Mellilä

Jäi ahkera työsi muistoksi meille,
hyvän sydämes ohjeet elämän teille.
Sä aina muistit ja huolta kannoit,
et paljon pyytänyt, vaan kaiken annoit.

Kiittäen, ikävöiden

Lapset perheineen
Lastenlapset perheineen
Sukulaiset, Ystävät

Siunaus toimitettu 2.4.2006. Kiitos osanotosta sekä lämmin kiitos kaikille Hilja-mammaa hoitaneille.

Rakkaamme

Tyyne Ester SAVOLAINEN

o.s. Parjanen

* 19.9.1907 Valkjärvi
† 3.4.2006 Loimaa

Kiittäen ja kaivaten

Viljo ja Liisa perheineen
Raimo ja Sirkka perheineen
Raija ja Pauli perheineen
Kaija ja Enzo
Pirjo ja Eino perheineen
Reino-pojan tytär Maria
Helvi-sisar
Muut sukulaiset ja ystävät

Kädet rakkaat, kädet paljon työtä tehneet
lepoon viimeiseen väpuneet.
Veit meitä yli vaikeiden aikojen,
äiti, ansaitset levon pyhän, rauhasan
ja kiitokset kauneimmat.

Lapset

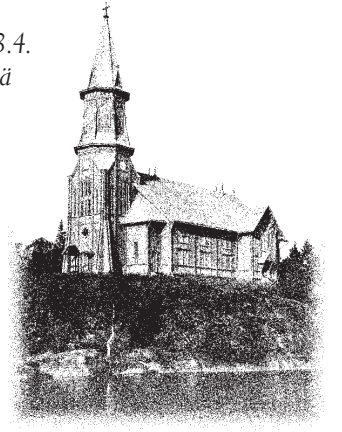
Oli sulla sydän lämmin, hellä,
paikka siellä meillä jokaisella.
Meitä muistit ja huolta kannoit,
jätit meille muiston valoisin,
niin kauniin, rikkaan ja syvän.

Lastenlapset ja lastenlastenlapset

Siunattu hiljaisuudessa. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitämme kaikkia äitiämme hoitaneita.

Hartaus sunnuntaiksi 23.4.
1. sunnuntai pääsiäisestä

**Lapiollinen
pääsiäisen
toivoo**

“Maasta sinä olet tullut.” Hautaan siunaamisen ensimmäinen lapiollinen hiekkaa kolahtaa selkäpiitä värisyttävästi arkun kanteen. Saattoväki etsii nenäliinoja. Luopuminen rakkaasta, paljon merkinneestä ihmisestä viiltää syvältä sydämes- tä. Emme vielä olisi halunneet olla tässä tilanteessa.

Lahjaksi saatu elämä on annettava takaisin. Jumalan luomistyön voima kumpuaa meissä monella tavalla elämän rik- kautena. Maan tomusta olemme otetut ihmiskunnan yhteiseen iloon ja vaivaan. Nyt on jäähyväisten aika.

“Maaksi sinun pitää jälleen tulla.” Toinen lapiollinen piir- tää ristiin toisen poikkipuun. Kappelissa kuuluvat hiljaiset nyyhkytykset, näkyvät surevien katseissa valvotut yöt. Hiekka viestii arkulla elämän hauraudesta, haavoittuvuudesta ja her- kyydestä. Se viestii katoavaisuudesta ja paluusta siihen, mistä olemme tulleet. Jumalan uskollisuus kätkeytyy jokaiseen pie- neen hiekanjyvään. Jumala on elämän keskellä, sen kiivaassa sykkeessä, sen epävarmuudessa ja huojuvuudessa.

Hänen uskollisuutensa kantaa silloinkin, kun ruumiimme kerran kätketään maan poveen. Joka kerta kun kellot keskellä kirkasta arkea helähtävät soimaan viestien jonkun ihmisen läh- teneen tästä elämästä, ne soivat myös meille kuuluttaen samal- la kertaa katoavaisuutta ja armoa. Koskaan maan multa ei voi armoa peittää.

“Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä.” Pääsiäisen tyhjän haudan ikuinen ulottuvuus ja valo on aina läsnä jokaisessa kristillisessä hautaan siunaamisessa. Pääsiäisen ylösnousemuksen iloa ja toivoo kuuluttaa kolmas lapiollinen, joka rakentaa hiekasta toisen poikkipuun arkun hiekasta rakentuvaan ristiin. Elämä jatkuu toisessa todellisuudessa Isän kotona taivaassa. Ylösnousseella Jeesuksella Kristuk- sella onkin viimeinen sanansa sanottavana, ei suinkaan kuole- malla, joka vie läheisen, joka vie kerran meidätkin. Kristuksen ylösnousemuksen kautta meidät on kätkeyty ikuisen toivoon ja tulevaisuuteen. Jokainen lapiollinen hiekkaa arkulle julistaa väkevällä tavalla Kristuksen voittoa kuolemasta.

Kristuksen ylösnousemus merkitsee hänen läsnäoloaan mei- dän elämässämme. Kristus on sinun rinnallasi, kun joudut saattelemaan rakkaasi haudan lepoon. Kristus ei jätä sinua, vaikka surun syvyys tuntuu pohjattomalta. Kristus vakuuttaa uskollisuuttaan, vaikka pimeys tuntuisi kuinka tiukasti hyvänsä sinut kätkeneensä. Kristuksen ylösnousemus tuo rakkauden ja yhteyden maailman rakkaudettomuuteen ja rikkinaisyyteen. Ylösnoussut kutsuu meitä jokaista toivon välittäjiksi, sovun ra- kentajiksi ja ilon kuuluttajiksi.

Pääsiäisen sanoma on tanssivan auringon iloviestiä sinun sydämeesi. Kristus on noussut kuolleista; siksi meidän ei tarvitse pelätä, olla toivottomia, kun saattelemme rakkaitamme kirkko- maahan. Jeesus Kristus herättää viimeisenä päivänä. Siksi mei- dän ei tarvitse pelätä, kun oma lähtöhetkemme tästä ajasta koittaa. Me saamme Kristuksen saattelemina lähteä kotiin turvaan Isän luokse.

Risto Kormilainen

Kirjoittaja on Suomussalmen kirkkoherra
ja kirjailija sekä Vuoden Pappi 2005.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kuka on toiminut Suo- men poliisiylijohtajana vuoden 2005 alusta alka- en?
2. Kuka on Suomen tasa- arvoministeri?
3. Kuka hävisi vuoden 1956 presidentinvaalissa Kek- koselle äänin 151-149?
4. Mikä on skiitta?
5. Minkä maan historiaan liittyy Neilikavallanku- mous?
6. Montako metriä on virsta?
7. Minä vuonna maapal- lon väestön määrä ylitti miljardin rajan?
8. Mikä on sanoittaja Saukin oikea nimi?
9. Minä vuonna Berliinin muuri rakennettiin?
10. Minkä maalainen on sävelmä Elämää juok- suhaudoissa?

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä nume- roista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja ly- hentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituk- sesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoi- tukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattui- neista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Sanan Voimaa

21.4. Herran pelko on viisauden koulu, kunnian tie käy nöyryyden kautta. Sananl. 15:33

22.4. Hän antaa enkelilleen käskyn varjella sinua, missä ikinä kuljet. Ps. 91:11

23.4. Etsikää Herraa, kun hänet vielä voi löytää, huutakaa häntä avuksi, kun hän on lähellä! Jes. 55:6

24.4. Lapseni, älkäämme rakastako sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa. 1. Joh. 3:18

25.4. Minä teen heidän kanssaan ikuisen liiton: minä en käänny heistä pois, vaan osoitan heille hyvyttä, ja he pelkäävät ja kunnioittavat minua eivätkä enää luovu minusta. Jer. 32:40

26.4. Minun on hopea ja minun on kulta, sanoo Herra Sebaot. Hagg. 1:8

27.4. Tämä on hänen käskynsä: meidän tulee uskoa hänen Poikaansa Jeesukseen Kristukseen ja rakastaa toinen toisamme, niin kuin hän on meitä käsenyt. 1. Joh. 3:23

28.4. Jokainen hyvä anti ja jokainen täydellinen lahja tulee ylhäältä, taivaan tähtien isältä, jonka luona ei mikään muutu, ei valo vaihdu varjoksi. Jaak. 1:17

29.4. Miten onnellisia ovatkaan ne, jotka saavat asua sinun huoneessasi! He ylistävät sinua alati. Ps. 84:5

30.4. He saavat nähdä hänen kasvonsa, ja heidän otsassaan on hänen nimensä. Ilm. 22:4

1.5. Mutta Jeesus sanoi heille: ”Minun Isäni tekee työtään taukoamatta, ja niin teen myös minä.” Joh. 5:17

2.5. Herran nimi on vahva torni, hurskas rientää sinne ja saa turvan. Sananl. 18:10

3.5. Herra ohjatkoon sydämenne rakastamaan Jumalaa ja odottamaan kestävinä Kristusta. 2. Tess. 3:5

4.5. Sillä pyytävä saa, etsijä löytää ja jokaiselle, joka kolkuttaa, avataan. Luuk. 11:10

Perheutisia

Juureni Kurkijoella

Antti Paavo Mikael Lisinen syntyi 4.11.2005 Loimaalla. Hänen vanhempansa ovat Marika (o.s. Lehtinen) ja Petri Lisinen. Antin isovanhemmat ovat Irma (o.s. Heinonen) ja Veijo Lisinen, jonka vanhemmat Aili (o.s. Vuorimäki) ja Paavo Lisinen olivat kotoisin Kurkijoelta. Antin kummeina ovat Irina Lisinen, Johanna Lehtinen ja Juha Jokinen.

Oikaisu

Luen säännöllisesti ”Onks” tietoo –kysymykset” ja yritän vastata kysymyksiin milloin paremmalla milloin huonommalla menestyksellä. Kysymykset ovat yleensä hyviä ja mielenkiintoisia, mutta joskus kysymysten tekijälle sattuu lipsahduksia niin kuin meille kaikille.

Eräs tällainen lipsahdus on Kurkijokelaisen viime numerossa 14-15. Kysymys 6 kuuluu: ”Minkä alkuaiheen tärkeimpiä seoksia ovat messinki ja pronssi?” Vastauksena on kupari.

Alkuaineessahan ei ole seoksia. Jos näin olisi, se ei enää olisi alkuaine, vaan seos kuten esimerkiksi pronssi, joka on alun perin

kuparin ja tinan seos. Kupari (Cu) on alkuaine, eikä siinä voi olla mitään muuta ainetta.

Hyvää jatkoa Onks’ tietoo –kysymyssarjalle. Ei pahantahtoisesti, vaan ystävällisesti

Aarne Heinonen
Imatra

Toimitus vastaa

Edellisen lehden kysymyksen numero 6 alkupe- räinen teksti oli: ”Mikä alkuaine: sen tärkeimpiä seoksia ovat messinki ja pronssi?” Vastaus: kupari. (Messinki sisältää kuparia ja sinkkiä ja pronssi siis pääasiassa kuparia ja tinaa). Toimittaja pyytää anteeksi tekstiin sekaantumistaan, minkä seurauksena kysymys muuttui epäselväksi.

90 vuotta täyttää 25.4.

Hilja Jakonen

o.s. Punta. Asuinpaikka Kurkijoella oli Kannansaari. Nyt hän asuu tyytyväisenä ja aikaansa seuraavana Vampulassa Palvelutalo Annalassa. Merkkipäivää vietetään perhepiirissä.

Tyttäret perheineen onnittelevat.

NIMIPÄIVÄT

pe 21.4. Anssi, Anselmi
la 22.4. Alina
su 23.4. Yrjö, Jyrki, Jyri
ma 24.4. Pertti, Albert, Altti
ti 25.4. Markku, Marko, Markus
ke 26.4. Terttu, Teresa
to 27.4. Merja, Kansallinen veteraanipäivä
pe 28.4. Ilpo, Ilppo, Tuure
la 29.4. Teijo
su 30.4. Mirja, Mira, Mia
ma 1.5. Vappu, Valpuri
ti 2.5. Vuokko, Viivi
ke 3.5. Outi
to 4.5. Roosa, Ruusu

Muistettavaa

Kalakurjet. Pilkkikauden päättäjäiset Tammelassa Lunkinjärvellä su 23.4. Lähtö Loimaan torilta klo 8. Omat eväät.

Paukkuset kokoontuvat Karjalatalolla su 23.4. klo 12-15. Muistoja ja suunnittelua.

Kurkijoki-Seuran 40-vuotisjuhla su 23.4. klo 13 Karjalatalon juhlasalissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Juhlapuhe Pertti Viinanen. Muuta ohjelmaa ja ansiomerkkien jako. Väliaikatarjoilu.

TKN esittää A. Aallaksen kirjoittaman ja Mira Niittymäen ohjaaman näytelmän **Kodin onnea** ti 25.4. klo 19.00 ja ti 9.5. klo 19.00 Turun Karjalatalolla, Itäpellontie 2. Tied. H. Aro 040-703 3120 (ei virka-aikaan). Tervetuloa!

Hiitolan Pitäjässeuran järjestämä kevään viimeinen **tarinailta** ti 2.5. klo18 Porissa, Tuomarink.2. Vietetään iltaa Vapputunnelmissa. Pu- keudutaan hauskasti, hassusti tai hienosti. Paras pukeutuminen pal- kitaan. Tervetuloa mukaan entiset ja uudet.

Äitienpäiväjuhla la 6.5. klo 13 Seurakuntakeskus, Itäpuisto 14, Pori (huom. viikkoa ennen äitienpäivää. Juodaan täytekakkukahvit, jonka jälkeen hiitolaisen jälkipolven esittämää ohjelmaa. Kaikki ovat ter- vetulleita, vapaa pääsy. Järj. Hiito- lan Pitäjässeura ry.

Yleisöltä

Kiitos

muistamisesta täyttäessäni 80 vuotta.

Tauno Hurskainen

**Kiitän lämpimästi Te-
räväisen Irjaa Ihojär-
ven koulumuisteluista. Ihojärven koulua
kutsuttiin Läärän An-
tin viisii Immosen
Katin lyseoksi.
Toivon hartaasti, että
samankaltaisia muis-
teluksia nähtäisiin
lehdessämme enem-
mänkin**

Terveisin,
Antti Eklund

Suruun osaa ottaen

Vaimoni Helenan iäi-
syyskutsun jälkeen sain
eräältä entiseltä työtoveri-
tani oheisen tuntemattoman
englantilaisen kirjoittaman
tekstin, joka on minua suu-
resti lohduttanut ikävässäni
ja surussani. Ajattelin, että
se voisi lohduttaa jotakuta
toistakin, joka kamppailee
ikävän ja surun keskellä.

”Voit itkeä hänen lähtöään
tai iloita hänen elämästään.
Voit sulkea silmäsi ja
rukoilla, että hän palaa, tai
avata silmäsi ja nähdä sen,
minkä hän jätti jälkeensä.
Sydämesi voi olla tyhjä,
koska et enää näe häntä tai
sen voi täyttää rakkaus,
jonka yhdessä jaoitte.
Voit kääntää selkäsi

Kokouksia

Kolinummen yhteismetsä

Osakaskunnan kevätkokous pidetään torstaina 27. päivänä huhtikuuta 2006 klo 18.00 Mellilän Lounaspaikassa, Sahantie 5, Mellilä.

Kokouksessa päätetään ohjesäännössä kevätkokoukselle määrätty asiat.

Tervetuloa

Hoitokunta

Murresanoja

Viime numerossamme 14-15/7.4.2006 kurkijoke-
laisten murresanojen ja –il-
maisujen vastaukset ovat
Paulin muistin mukaan
1. timmee-taite = erittäin
huolellinen työ, 2. holostoi-
työ = huonosti tehty, 3. uh-
vatta = patahanko, 4. luiska
= viikatteen hiomakivi, 5.
kousikka = vesikauha, nap-
po, 6. korenta = kahden ih-
misen vesisaavin kantami-
seen käyttämä yhteistyövä-
line, 7. läävä = navetta leh-
mille ja lampaille, 8. sulana
= ruokakomero porstuun

puolella, 9. porstua = etei-
nen, 10. vieru = puusta teh-
ty kylvöpellon tasausjyrä.
Seuraavien murreil-
maisujen selitykset löydät
Kurkijokelaisen 5.5. ilmes-
tyvästä numerosta.
1. karsinoituu
2. huoppenuo
3. vokki
4. korstein
5. verski
6. rieska
7. toisii
8. tuprakka
9. luukka
10. atra

huomiselle ja elää
menneessä tai voit iloita
huomisesta menneen
voimalla.
Voit joko muistaa vein sen,
että hän on poissa, tai
vaalia hänen muistoaan ja
antaa sen elää.
Voit antaa kynnelten
huuhtoa hänen muistonsa
mielestäsi tai tehdä niin,
kuin hän haluaisi:
hymyllä, avata silmäsi,
rakastaa ja jatkaa elämää.”

Sain toisenkin viestin,
joka kuvannee paremmin
tämänhetkisiä tuntojani,
mutta ehkä joskus voin
omaksua edellisenkin vies-
tin sanoman, vaikka se vie-
lä onkin vaikeaa.

”Minun silmäni ovat itkua
tulvillaan.
Minun sydämeni on surua
täynnä.
Herra, sinä joka itket
itkevien kanssa, opeta
minua itkemään suruni
pois, anna minulle vapautta
vuodattaa tuskani ulos,
anna minulle rohkeutta
katsoa murheen pohjaan,
anna minulle viisautta
myöntää suruni syyt.
Herra, sinä olet luvannut
kulkea kanssani pimeyden
halki.
Tästä lupauksesta minä
pidän kiinni.
Turvaan sinuun.”

Aarne Heinonen
Imatra

Kansallinen veteraanipäivä

Kansallista veteraanipäi-
vää vietetään maassamme
huhtikuun 27. päivänä. Il-
man sotia olisi tuokin ni-
metty päivä jäänyt pois ai-
katiedoista. Nyt se toistuu
vuosittain. Se on surunjuh-
la yhti nopeampaan tahtiin
kutsutuille viimeiseen ilta-
huutoon veteraaniveljille ja
–siskoille!

Aika on armelias, jonain
päivänä sen päivän muiste-
leminen on kaukaista histo-
riaa. Siitä tulevat sukupol-
vet ehkä puhuvat, mutta ei
se satuta enää kuuliyaansa
kuten tämän sukupolven ai-
kana. Me kaikkihan olem-
me sodan satuttamia ihm-
isiä, äidit ja lapsetkin, vete-
raaneista puhumattakaan.

Olin tilaisuudessa, jossa
jouduin kuuntelemaan
erään vanhuksen elämä-
kertaa, jota hän itse kertoili
avoimesti. Hänen kotonaan
oli seitsemän lasta, isovan-
hemmat ja vielä naimatto-
mat täti ja setä, kuten kerto-

ja asian ilmaisi. Ruokapöy-
dässä oli siis väkeä runsaas-
ti, mutta syötävää ruokaa
kovin niukasti. Perhe oli sa-
takuntalainen eikä heitä
oltu opetettu syömään
”luonnonantimia”, kuten
karjalaisperhe söi.
Tästäpä meille sukeutui
oikein mielenkiintoinen ja
hauska ”oppitunti”. Kesäl-
lähän luonto on täynnään
syötäviä kasveja, kunhan
vain oppii niitä ravinnoksi
käyttämään.

Sienikausihan alkaa var-
hain keväällä ja päättyy
vasta syyskuun loppuun. On vain
tunnistettava syötävät sie-
net, ettei poimi myrkyllisiä.
Nokkoset ovat hyviä ja rau-
tapitoisia ja sopivat käytet-
täviksi moneenkin ruokaan.
Eikä maitohorsma ja voi-
kukkakaan ole ”hyötykas-
veja” pois suljettuja. Täs-
sä nyt tavallisimpia.

Poikkesikohan tarinani
veteraanipäivästä? Eihän
toki. Kyllä veteraanitkin

oppivat sodan aikana nouk-
kimaan luonnosta marjoja
ym. Luin kirjan, jossa ker-
rottiin kyykäärmeen syön-
nistä erään tiedusteluparti-
on jouduttua saarroksiin.
Joskus kuulee veteraani-
päivinä järjestettyjä tilai-
suuksia kutsuttavan veteraa-
nijuhlaksi. Itse nimeäisin
juhlan muistotilaisuudeksi.
Mitään juhlaa ei ollut ase-
miehilläkään sodan aikana,
vaikka he joskus ottivatkin
”ilon irti elämästä” jaksaa-
seen taas elää eteenpäin.

Kun taas on tulossa ajan-
kohtaiseksi järjestää jonkin-
laisia veteraanien muistoti-
laisuuksia, huomaamme ri-
vien harvenneen edellisker-
rasta. Se on luonnon armol-
linen laki. Moni haluaisikin
jo iltakellojen soivan, sillä
ikäntyessä sodassa saadut
kolhut nuortuvat ja mustut-
tavat päivittäin: ”Olinhan
siellä minäkin!”

Vuosi vuodelta jouk-
komme harvenee. Me pois-
tumme arvokkaasti isän-
maatamme kunnioittaen.
Nouskoot liput salkkoihin it-
senäisen isänmaamme kun-
niaksi. Veteraaniterveisin,

Aino Koppi

Opetusneuvos Pertti Luumi Karjalatalolla 8.4.2006:

Elävän elämän kertomukset

Amerikkalainen teologi Harvey Cox kuvaa teoksessaan Hengen lumous (Verführung des Geistes, ei suomennettu) aikuisen ihmisen tarvetta kertoa elämänsä kertomusta lapsilleen ja samalla kiinnostusta omien vanhempien elämän kertomukseen. Hän sanoo: ”Hetimitä kun lapsemme alkavat ymmärtää meitä, alamme kertoa heille kertomuksia ja vanhemmiltamme toivomme kuulevamme heidän koko tarinansa, ennen kuin he jättävät meidät.”

Aikuisina edustamme pitkän jakson elämästämme niin sanottua keskipolvea, sitä sukupolvea, jonka omat vanhemmat – tai ainakin jompikumpi heistä – ovat vielä elossa ja joka kasvat-
taa omia lapsia, uutta sukupolvea. Omien vanhempiemme ikääntyessä ja väistyessä me koemme suurta tarvetta kuulla heiltä heidän elämänsä tapahtumista ja vaiheista. Sama kiinnostus meillä on myös isovanhempiemme tarinoita kohtaan.

Isovanhempiemme ja vanhempiemme kertomukset auttavat meitä ymmärtämään, keitä me olemme, mistä me tulemme, mihin me kuulumme ja miksi olemme sellaisia kuin olemme. Joskus koemme menettäneemme todella paljon, kun emme ole aikanaan jaksaneet kuunnella isovanhempiemme ja vanhempiemme kertomusta tai emme ole osanneet houkuttella heitä kertomaan. He ovat vienneet kertomuksensa

ja niiden mukana elämänkokemuksensa, viisautensa ja myös jotakin meidän omasta historiastamme mennessään.

Toisaalta me itse haluamme kertoa oman elämämmme kertomuksen lapsillemme. Lastemme kasvaessa olemme huomanneet, miten he jossakin vaiheessa alkavat kiinnostua meidän elämästämme ennen heidän syntymäänsä. Millaista meidän elämämmme on ollut lapsena? Mitä me olemme omassa elämässämme kokeneet? Mitä jännittävää, hassua ja hauskaa – tai vastaavasti surulista ja traagista – meille on tapahtunut?

Lapset haluavat oppia tuntemaan meitä, vanhempi-
piaan paremmin. Heille meidän tuntemisemme laajenee vain kertomusten avulla. Samalla lapset kysymyksillään avartavat käsityksiään omasta itsestään.

Useimmat meistä myös kertovat itsestään mielellään lapsilleen, sekä onnel-

”Isovanhempiemme ja vanhempiemme kertomukset auttavat meitä ymmärtämään, keitä me olemme, mistä me tulemme, mihin me kuulumme ja miksi olemme sellaisia kuin olemme.”

lisia että vähemmän onnellisia tapahtumia. Tällä tavalla me rakennamme lapsiimme läheisempää yhteyttä. Uskomme ja odotamme, että näin myös lapset kokevat meidät läheisemmiksi. He voivat ymmärtää meitä paremmin tie-

täessään, millaiset kokemukset ovat muokanneet meitä sellaisiksi, kuin nyt olemme.

Erityisen tärkeätä lapsille näyttää olevan, että he saavat jonkinlaisen kosketuksen meidän lapsuuteemme. He elävät omaa lapsuuttaan, heillä on mahdollisuus lapsenkokemuksensa avulla tavoittaa jotain meidän lapsuudestamme. Tämä tavoittaminen rikastuttaa lapsen kokemusta ja näkemystä elämästä. Se antaa hänelle juuret: tietoisuuden siitä, että kuuluu johonkin. Se antaa hänelle sellaista, mitä me voimme kutsua identiteetiksi: itseymmärryksen, tajun kuulumisesta alati jatkuvaan sukupolvien ketjuun, käsityksen siitä, että on itse osa sukunsa eri sukupolvien kertomusta.

Avaa oma lapsuutesi

Omasta elämästä ja omasta lapsuudesta kertominen rakentavalla ja merkitsevällä tavalla edellyttää kuitenkin eräiden asioiden huomioonottamista – lapsen ja oman itsemme vuoksi.

Voidaksemme kertoa lapsuudestamme, meidän tulee tavoittaa jotakin siitä, arvostaa sitä ja ennen muuta ymmärtää sitä. Joillekin meistä lapsuus on voinut olla niin vaikeaa aikaa tai sisältää niin vaikeita kokemuksia, että olemme sulkenneet lapsuutemme ulos tämänhetkisestä elämästämme.

Kun joku valittaa, ettei muista mitään lapsuudestaan, ei kysymys ole tavallisesti muistin heikkoudesta,

vaan valikoivasta muistista. Vaikeat ja traumaattiset tapahtumat on ollut pakko unohtaa, että jaksaisi selviytyä elämässä. Tai unohtaminen on ollut onnistunut keino jättää joitakin vaikeita asioita käsittelemättä ja läpikäymättä.

Kuitenkin omien lapsuudenkokemusten ymmärtäminen aikuisena voi tuottaa meille uusia ja tärkeitä kokemuksia. Lapsuus on aareaitta, josta voi loputtomasti ammentaa. Useat kirjailijat ovat kertoneet palauttavan jatkuvasti omaan lapsuuteensa, koska juuri silloin koettiin elämän merkittävimmät ja syväkdyttävimmät kokemukset, silloin maailma oli yksi ja jakamaton ja kokonainen, silloin olivat kaikki aistit herkimillään. On hyvin palkitsevaa palata lapsuuteensa muistoissaan, mielikuvituksessaan, tunteissaan ja lapsuudesta säilyneiden tietojen ja kertomusten avulla.

Kun jokin tuoksu – hajumuistihan on meidän parhaiten säilyvä muistialueemme – tuo meille muistitai mielikuvan lapsuudesta, kannattaa pysähtyä sen mielikuvan äärelle. Mistä tilanteesta tuoksu kertoo? Onko tuoksu vastaleivotun pullan tai leivän tuoksu? Onko kysymyksessä lapsuuskodin joka lauantainen leipominen vai syntymäpäivän – ja kenen syntymäpäivän – tarjoilut vai joulu manteleineen, kaneleineen ja kinkkuineen?

Onko tuoksu keväinen, lumen alta paljastuvan maan väkevä tuoksu? Vai onko tuoksu, joka tulee lap-

Opetusneuvos Pertti Luumi on äitinsä puolelta kurkijokelaisjuurinen. Hän kertoi, kuinka me vanhemmat ja isovanhemmat voimme auttaa lastemme identiteetin muodostamista kertomalla heille tarinoita omista kohtaloistamme.

suudesta isoisan villapaidan, polkupyörän ketjuöljyn, sireeninkukan tai kulolettavan heinän tuoksu? Keitä ihmisiä tuoksuun liittyy? Mitä tapahtumia tuoksuun liittyy? Mikä osa minulla on noissa tapahtumissa?

Aikuistumisprosessissamme nuoruudessa me otamme etäisyyttä lapsuuteemme. Meidänhän tulee kasvaa ulos lapsuudenkodistamme, kasvaa irti vanhemmistamme, löytää aikuisen vastuullinen paikka. Me tarvitsemme tätä etäntymistä, että persoonalli-

suutemme voisi itsenäisesti muotoutua. Tätä etäntymistä ei kuitenkaan enää tarvita, kun olemme saavuttaneet aikuisuutemme ja itsenäisyytemme.

On jälleen aika ja lupa palata ammentamaan lapsuudestaan. Jos ylläpidämme etäisyyttä lapsuuteemme jatkuvasti, riistämme itseltämme tärkeitä ja välttämättömiä sisäisiä kokemuksia. Omaan lapsuuteen ja lapsuuden kokemuksiin palaaminen pitää yllättävästi ihmisessä yllä henkistä nuorekkuutta ja tuoreutta. Se pitää kanavat avoimi-

Juolaht mielehein...

Kevätpuljut

Kaikille lapsille lienevät tuttuja jokakeväiset ”puljut”. Auringon alettua lämmittää ja sulatella jäitä peltojen ojista piti meidän tietenkin olla kokeilemassa, vieläköhän jäät kestäisivät. Toisinaan kestivät, toisinaan eivät.

Kyllä sitä monta monituista kertaa kotiin vähän pelkomielellä tultiin ja varustauduttiin melkoisiin paaruamisiin, kun kengät olivat vettä täynnä ja sukat märkinä. Varsinkin kumisaappaat aivan litskautuivat jälkoihin eivätkä millään tahtoneet irrota. Tietysti myös kylmä vesi sai varpaat kylmästä kihelmöimään.

Kerran meillä Anjan

kanssa juolahti mieleen, miten sitä saataisi pikkusisko Airi kastelemaan itsensä ojassa niin, ettei syytä vieritettäisi meidän niskoillemme. Tuumasta toi-

meen. Ihan kotimme lähellä oli tosi houkutteleva suuri oja vettä täynnä. Siinähan se pikkusisko päätettiin uittaa.

Laadittiin oikein suunni-

telma ja sehän se sitten myös toteutettiin. Minä kävin ojan pientareelle kykkimään ja Anja sopottamaan Airille: ”Mene ja tyrkkää Terttu vesiojaan.” Tyttö teki työtä käskettyä ja tulla vii-
letti aikamoista vauhtia kädet ojossa tyrkätäkseen minut ojaan.

Äkkiä olivat ”auttajat” paikalla ja vettä valuva pikku sisko vedettiin kuiville. Tämä hoki vettä pärskien: ”Mie otin lumvallit, vesvallit, lumvallit, vesvallit.”

Kotiin mentiin porukalla, eikä syyllistä tarvinnut edes etsiä, sillä tyttö itse selitti: ”Miun pit vaa Terttu tyrkätä vesojjaa.” Näin sitä tyttösakissakin keksittiin pientä ilantekoa. Vaikka sanotaan ”pojat ovat poikia”, niin meistä olisi voinut kylä sanoa: ”Meijä tytöt on aika poikia.”

Terttu Ketola

Virposunnuntai

Kevätaurinko paistaa lämpimän kirkkaasti taivaalta, jostain syystä se palauttaa mieleen ajan vuosikymmenten takaa kotiseudultani Elisenvaarasta. Oli Palmu- eli meidän lasten kielellä virposunnuntain seutu. Jo hyvissä ajoin hain pajunoksia ”virpovihtoja” varten. Ne täytyi tarkoin valita, jotta vitsojen koristelu pääsisi oikeuksiinsa. Jo pidemmän ajan oli säästetty koreita karamellipapereita tätä varten. Muistini mukaan myös kreppipaperista tehtiin koristeita. ”Vihtat” koristeltiin lauantaina, jotta pääsisi sunnuntaiaamuna hyvissä ajoin tälle tärkeälle reissulle.

Yöllä oli usein pakastanut, niin että hanki kantoi. Ensin matka kävi lähimmän naapurin Pajun Ullan kotona. Mutta tärkeintä oli käydä virpomassa kummitäini

Valtosen mummo. Meidän loromme kuului: ”Virpoi, varpoi, vihtat teill’, tuoreeks’ terveeks’, palkat meill’.”

Nykylapsilla näyttää olevan tapana pukeutua noidiksi. Ei silloin ennen ainakaan meidän seudulla ollut sellaista tapaa. Aikamme hosuttuamme saimme palkkamme. Se oli tavallisesti namusia, omenia, munia (värjättyjä), joskus harvoin markka tai pari.

Mutta matka jatkui. Seuraavaksi kohde oli ”Juhan”-setä, jossa oli useampi ai-

na elämämme alkulähteisiin ja auttaa ymmärtämään myös tämän päivän lapsuutta – ennen kaikkea lapsuuden arvoa. Samalla tämä yhteys omaan lapsuuteen tekee mahdolliseksi lähemmän yhteyden omiin lapsiin, myös omiin lastenlapsiin.

Kun alamme aikuisina ymmärtää lapsuutemme kokemusten merkitystä, meillä on uusi mahdollisuus tulla myös lastemme ja lastenlastemme ymmärtämiksi. Silloin se, mitä teemme yhdessä lasten kanssa, muodostuu molemmille merkittäväksi ja kasvattavaksi kokemukseksi. Yhteisestä kokemuksesta kasvaa molemminpuolinen kiittollisuus.

Isä kysyi jo aikuistuneelta tyttäreltään, mitä tämä eniten oli odottanut isältään ollessaan viiden - kuuden vuoden ikäinen. Tyttären vastaus oli: ”Odotin eniten, että kertoisit minulle jotakin, satuja tai jotakin omasta elämästäsi. Toiseksi eniten odotin sitä, että lukisit minulle ja kolmanneksi sitä, että leikkisit kanssani. Joka kerta olin vähän pettynyt, jos sinä vain leikit kanssani.”

Miksi olit leikistä pettynyt?” kysyi isä. Siksi, että leikkiä voin kavereittenikin kanssa, mutta vain aikuinen voi kertoa”, vastasi tytär. Tytär ilmaisi selvästi kiittollisuutensa isälle siitä, että isä oli niin paljon lukenut ja kertonut, ennen muuta kertonut satuja, mutta myös tapahtumia omasta elämästään. Isä taas oli syvästi kiittollinen tyttärelleen, joka antoi hänelle palautetta kasvattajana, myönteistä palautetta siitä, että oli saanut kertomusten välityksellä elää mukana myös isänsä lapsuudessa.

Kertomistilanteessa sekä aikuinen että lapsi saavat merkittäviä yhteisiä kokemuksia. Vaikka he ovat kenties monessa suhteessa

eri tasoilla, älyllisesti, kokemuksellisesti ja tiedollisesti, yhteinen kokemus tekee erot vähemmän merkitykselliseksi.

Yhteinen kokemus tekee heidät molemmat kiittolliseksi toiselle uusista oivaluksista ja siitä, että toinen on tarjonnut maaperän tällaisille oivalluksille. Tämä on inhimillinen kokemus tasavertaisuudesta aikuisen ja lapsen välillä, hyvin harvinainen ja kallisarvoinen

”Lapsuus on aarreaitta, josta voi loputtomasti ammentaa.”

kokemus. Kokemus on erityisen tärkeä lapselle, koska hänkin on tuossa tilanteessa ollut sekä kokemuksen antaja että vastaanottaja.

Kertomisen ongelma

Kertominen omasta lapsuudesta voi muodostua ongelmalliseksi, jos lapsuus on ollut kovin traumaattinen tai täynnä vastoinkäymisiä, pettymyksiä ja kärsimyksiä. Aikuisella voi olla suuri tarve kertoa vaikeita lapsuudenkokemuksiaan omille lapsilleen tai lastenlapsilleen. Motiivina voi olla yritys tehdä itsensä ymmärretyksi tai hakea itselleen ymmärtämystä, puolustella omaa, selittämättömältä tuntuvaan käyttäytymistään tai antaa elämänohjeita ja jakaa elämänviisutta.

Jos aikuisen ja nykylapsen lapsuudet ovat olleet keskenään tyystin erilaiset, saattaa aikuisen omasta lapsuudesta kertominen aiheuttaa enemmän ongelmia kuin positiivista oivallusta. Jos aikuinen haluaa, että lapsi ymmärtäisi niitä lapsuuden kokemuksia, joita aikuisella on ollut, hän ei aina tajua, että lapsi voi ymmärtää tällaisia asioita vain oman kokemuksensa perusteella.

Ja koska lapsen koke-

mukset ovat olleet niin erilaisia, ei hänellä ole oikeata viitekehystä aikuisen ymmärtämiselle. Siksi lapsi usein reagoi kiinnostumattomuudella ja välinpitämättömyydellä, joka saattaa loukata aikuista, joka on avautunut herkissä ja kokeettavissa asioissa. Lapsi ei torju aikuista, mutta hän ei myöskään pysty tätä ymmärtämään.

Voi olla myös mahdollista, että lapsi vaistoa aikuisen traumaattiset kokemukset. Hän saattaisi ehkä olla halukas kuuleman lisää ja kiinnostumaan aikuisesta ja hänen menneisyydestään. Mutta hän saattaa myös vaistota, että aikuisen vaikeaan lapsuuteen sisältyy niin voimakkaita ja vaikeita tunteita, ettei hän kestä niiden kuuntelemista ja jakamista. Siksi hän epäröi osoittaa enempää kiinnostusta tai sulkee korvansa kuulemasta.

Aikuinen puolestaan voi tulkita tämän lapsen ymmärtämättömyydeksi, kehittämättömyydeksi tai tunteettomuudeksi. Hän on pettynyt siitä, ettei voi siirtää uudelle polvelle kokemuksia, jotka ovat häntä itseään opettaneet, koulineet ja muokanneet.

Toisaalta monet vanhemmat ja isovanhemmat tahtovat suojata lasta vaikeilta kokemuksilta. Siksi he jättävät kertomatta monia asioita omasta elämästään ja ennen muuta myös omasta lapsuudestaan.

Kun omalta isoäidiltäni kyseltiin hänen lapsuutensa vaikeita asioita, mutta samalla karmaisevia kokemuksia – kokemuksia, jotka perheessä tunnettiin ikään kuin huhupuheina – isoäiti päättävästi kieltäytyi kertomasta vastaten kyselijöille aina samalla tavalla: ”Ei sellaisista asioista puhuta!”

Tällaisen vaikenemisen lapsi kuitenkin saattaa tulkita niin, että vanhempi ih-

minen haluaa tahallaan jättää hänet jonkin elämänsä tärkeän vaiheen ulkopuolelle. Tämä voi tuottaa lapselle huolta ja hämmennystä. Hän saattaa ajatella olevansa vanhempien mielestä ”epäpätevä” tai arvoton kuulemaan noita kokemuksia. Hän tuntee, että hänet jätetään tärkeiden salaisuuksien ulkopuolelle. Näin lapsi kokee vaikenemisen osoitukseksi omasta riittämättömyydestään. Hän kokee olevansa huonompi ja poissuljettu.

Vaikeasta lapsuudesta kertominen voi aiheuttaa lapsessa edelleen tarvetta korvata vanhemmilleen näiden menetykset ankeas menneisyydessä ja tuottaa heille pelkkää mielihyvää. Jos tällainen lapsi aiheuttaa vanhemmilleen pettymystä, hän kokee siitä syyllisyyttä. Tai lapsi voi olla vihainen vanhemmilleen siitä, että nämä yleensä ovat kertoneet hänelle tällaisia asioita.

Joillekin lapsille vanhempien kärsimyksistä ja vaikeuksista kuuleminen saattaa aiheuttaa alemmuuden tunteita. He ovat täysin varmoja, etteivät itse kykenisi selviämään niin vaikeista asioista, joista heille on kerrottu. Sama pätee myös siihen, jos lapsi kuulee pelkästään vanhempiensa menestyksistä, onnistumisista ja karriäärin luomiseen liittyvistä asioista. Hänelle voi muodostua kuva, ettei hän itse koskaan yllä samaan tai ylitä vanhempiensa saavutuksia. Hän saattaa kokea aina jäävänsä tappiolle sekä vaikeuksien voittamisessa että menestyksien saavuttamisessa jo ennen, kuin hänellä on ollut mahdollisuuksia näyttää, mihin hän pystyy.

Lapsi vaistoaa - aikuinen ymmärtää

Bruno Bettelheim, joka kirjassaan ”Kyllin hyvät

vanhemmat” on käsitellyt aikuisen ja lapsen suhdetta kerrontatilanteessa, pohtii myös sitä, miten aikuisen omasta menneisyydestä kertominen voisi olla myös lapselle myönteinen ja merkittävä kokemus. Hän painottaa aikuisen ja lapsen kohtaamisessa seuraavia, varteenotettavia näkökohtia:

Lapset ovat hyvin herkkiä huomaamaan, mistä syistä vanhemmat tekevät jotakin juuri heidän kanssaan. He tarkkailevat sitä, ajattelevatko vanhemmat niin, että heidän pitää tehdä näin kasvattaessaan lapsiaan, vai tuottaako puuhailu ja leikkiminen lasten kanssa ja kertominen heille iloa myös vanhemmille itselleen.

Lapsi kyllä vaistonvaraisesti löytää oikean vastauksen kysymyksiinsä: ”Lukeeko isä tai äiti minulle kertomuksen sen vuoksi, että haluaa saada minut rauhoittumaan ja olemaan hiljaa, kenties nukahtamaan, vai kertooko hän minulle jotakin siksi, että pitää sitä velvollisuutenaan? Vai uskooko isä tai äiti, että minä pidän juuri tästä kertomuksesta ja kertoo sen juuri sen tähden minulle?”

”Lapselle on hyvin palkitseva kokemus, jos hän vaistoa, että vanhempi tekee jotakin halusta tuottaa lapselleen iloa.”

Lapselle on hyvin palkitseva kokemus, jos hän vaistoa, että vanhempi tekee jotakin halusta tuottaa lapselleen iloa. Jos lapsi kokee, että kertominen on tyydyttävää sekä vanhemman että lapsen kannalta, hän arvostaa myös itse kertomusta ja kertomista ja kertomishetkestä muodostuu hänen lapsuutensa pysyviä aarteita.

On tärkeätä, että omasta lapsuudesta, omista elämän vaiheista ja elämän-

historiasta kerrotaan lapselle oikean tunnelman vallitessa, oikealla hetkellä ja oikeassa yhteydessä. Jos näin tapahtuu, jokainen kertomus lähentää vanhempaa ja lasta toisiinsa.

Bettelheim toteaa, että kaikkiin tunteella vahvasti latautuneisiin tilanteisiin sisältyy vahvojen lääkkeiden tavoin sekä hyvän että huonon vaikutuksen mahdollisuus. Oikein annettuna ja olosuhteet huomioon ottaen annosteltuna lääkkeen suotuisan vaikutuksen mahdollisuus on olemassa, mutta väärin käytettynä tämäkin lääke voi tehdä enemmän vahinkoa kuin hyvää.

Väärin käytetty lääke voi myös sairastuttaa. Ratkaisevaa on, kykenemmekö asettumaan lapsen asemaan ja näkemään tilanteen oikein sekä aikuisen että lapsen kannalta.

Kaikessa vanhemman ja lapsen vuorovaikutuksessa on keskeistä, minkälainen on vanhemman ja lapsen suhde ja vuorovaikutus. Millaisia ovat kummankin syvimmat tunteet toisiaan kohtaan ja miten varmaksi kumpikin tuntee itsensä? Miten lapsi ja vanhempi suhtautuvat käsillä olevaan, kertomuksen esille tuomaan kokemukseen tai ongelmaan?

Lapsi voi nähdä asiat vain omassa viitekehyksessään. Se on aina erilainen kuin vanhemman viitekehys. Jos tämä asia on aikuiselle selvillä, on kaikki hyvin. Kertoessamme lapsuudestamme emme uppoa itsekeskeiseen asioiden esittämiseen, itsemme hoidattamiseen, emme uppoudu menneisyyteemme lapsen unohtaen, emmekä vääristä todellisuutta menneisyytemme traumojen tai tulevaisuudenpelkojenne vuoksi.

Pertti Luumi

kuinen. Sieltä sitten oikaisuhangen yli Pajun ukko Pekolle. Joskus harvoin tuli oikaistua mäen yli Kososen ”Tetlalle”.

Kotona sitten vertailtiin saatuja ”saaliita”. Vaikka se saalis ei ollutkaan niin kovin antoisa, niin mieli tuli kuitenkin iloiseksi, ja sitä voi nyt vanhana muistella eräänä lapsuuden mieluisana tapauksena.

Tällaista oli meidän seudulla. Ehkä jossain Kurkijoella oli toisin, ja yhtä mieluisin muistoin voivat vanhuset muistella aikaa ennen sotia ja virposunnuntaita.

Hyvää virposunnuntaita entisille naapureille ja kurkijokelaisille! Kevätterveisin,

Marjatta Ekman
Helsinki

(Kirjoitus saapui toimitukseen niin myöhään, ettei se ehtinyt ”virposunnuntain” Kurkijokelaiseen.)

Äitini Katri o.s. Nölvi on kuvassa edessä oikealla, ja hänen vieressään on (mikäli oikein tiedän) Anna Nölvi, Mikko Nölvin puoliso. Mikko Nölvi (s. 27.5.1868) oli isoisäni Matti Nölvin (27.12.1871-1947) vanhin veli. Heillä oli ainakin poika Väinö, joka kaatui sodassa. Takana olevista henkilöistä tai siitä, missä kuva on otettu, en tiedä.

Etsin Nölvin sukuisia

Olisin hyvin kiittolinen kaikista valokuviin liittyvistä tiedoista. Mikäli näin tavoittaisin Anni ja Mikko Nölvin sukulaisia, olisin kovin iloinen.

Yhteystietoni ovat puh. (09) 562 4308 (iltaisin), liisa.koistinen@sanoma.fi tai Liisa Koistinen, Kuparitie 10 A 3, 00440 HELSINKI.

Kuvassa on Kurkijoen tai Hiitolan tyttöjä. Äitini on keskirivissä vasemmalla. Missähän paikassa kuva on otettu?

- Tähän Veripään taloon kuului yhteen aikaan vahvasti eli talossa oli Pekka Kaartinen Kesvalahdelta. Tapahtui näet niin, että Antin setä Pärttyli Veripää avioitui Maria Heinosen kanssa. He olivat hyvin onnellinen pari, mutta heillä ei ollut lapsia. Sanottiin, että Pärttyli oli tullut sukuyvittömäksi sairastettuaan lapsena ankanan riisitaudin.

Aviopari päätti ottaa otolapsen ja ottivatkin he Marin sisaren Katrin ja tämän miehen Antti Nokelaisen tyttären Kristiinan ottyttäreksen täysin perimysoikeuksin. Sitten perheet päättivät, että omaisuuden piti jäädä sukuun ja naittivat Kristiinan tämän serkulle Pekka Kaartiselle.

Avioliitosta tuli onneton, mutta Pekka Kaartinen oli erinomaisen taitava maanviljelijä, ja omaisuus kasvoi kasvamistaan. Veripäästä hän sai perintöosuudekseen (Kristiinan perintö) Alhonsalolla olevan Veripään salopalstan, myi sen ja osti suuren tilan Alhon aseman läheltä. Hän menestyi niin hyvin, että mainittiin ”Suomen maatilat” -kirjassa.

- Veripäillä oli suuret maa-alueet kylän yhteisessä Lapinsaaressa. Lehmät uitettiin sinne kesälaitumelle. Toisin kesin sinne vietiin kaikki joutokarja, sillä naiset panivat jyrkän vastalauseen hankalan matkan takana lypsillä käymisestä.

Nyt me lähemme toiselle puolen Miilinnäkeä, Pekko ja Matti Kuosan taloon. Tämänkin talo oli Korpisaaren vauraimpia. Pekon vaimon nimi oli Heta. Lapsia heillä oli Väinö, Anna ja Toivo. Pekka oli kyläpäätäli, ja vaikutti hänen ansiotulonsa räätälin työstä suurelta osalta talon vaurastumiseen.

Pekan vaimo Heta oli ennen naimisiin menoa meijerikkö. Matin vaimon nimi oli Mari o.s. Kuokkanen Lapinlahdelta. Heillä oli yksi tytär Katri. Matti hoiti talossa maanviljelys-puolen ja Pekka raha-asiat, itse kun rahat pääasiassa tienasikin räätälintyöllään. Veljekset elivät hyvin sopuisaa elämää, ja oli talossa vieraitakin kohtaan lämmin ja sydämellinen henki.

Pekon poika Väinö oli sellainen astianikkari, teki saaveja, pyykkipaljuja, kala- ja voipyttyjä ym. Matti oli naapurirakas mies. Ainakin kerran päivässä hän kävi Kesselissä ja muissakin naapureissa tai ainakin joka viikko. Häntä sanottiin Peko Matiks, toista veljestä Toivoa sanottiin Peko räätäliks. Kalastusta harjoitettiin oman tarpeen mukaan.

Lähemme tästä nyt Pello Jussii, peltojen keskellä olevaan taloon. Talo oli Juho Kuosan ja vaimonsa Marian o.s. Hannukainen ja Lauri Kuosan ja vaimonsa Siviän o.s. Poskiparta. Juhon lapset olivat Mari, Pekko, Iida, Lauri, Anni ja Vappu. Laurin lapset olivat Eino, Eero ja Helmi.

Juho Kuosa oli vähän sellainen tärski isäntä. Hä-

Martti Jakonen muistelee kotikyläänsä Kurkijoen Korpisaarta, osa 2

nen mielestään raja-aidat, solasiit, laidunmaat sun muut hökötykset olivat aina väärässä paikassa, ja kävi hän siksi vähän väliä pitämässä pientä pirkakkaa naapureille ja yritti muutenkin pitää naapurit kurissa ja herrannuhteessa. Talo oli vauras ja näyttävä. Talossa oli kylän ensimmäinen omatarvemylly, jossa naapuritkin jauhattivat viljojaan. Kalastusta harjoitettiin myytäväksikin.

Viimeiset talot

Ja nyt lähemme rantaa pitkin Korpisaaren viimeisiin taloihin. Näistä oli ensimmäinen Pekka ja Tilda Lajusen talo. Lapset olivat Anna, Heikki, Martti ja Martta. Lajusen talo oli vankka, omavarainen. Lajusen Tilda oli ensimmäinen kiertokoulun opettaja saarella. Hän oli sävyisä hyväntuulinen nainen.

Pekka-isäntä taas oli sellainen kaikkea julkisuutta kartteleva ja vaati saada elää niin, ettei kukaan tien-nyt mitä hän teki, mitä suunnitteli tai kenen luona kävi ja ketkä olivat hänen ystäviään. Esim. naapurissa ei saatu tietää, missä talossa hän kävi ja estääkseen sen hän pujahti naapuriin pimeänpäiten tai kierteli lehtojen ja törmien varjossa naapurin likelle ja puikahti sitten kuin varkein talon ovesta sisälle. Yleensä hän vaati, ettei hänen perhekunnastaan missään yhteydessä saanut pitää suurta kohua, vaan kaiken elämässä piti sujua hiljaa ja kohutta.

Lajusessa oli nuotta ja paljon muita kalanpyydyksiä. Meri oli heille toinen pelto. Heiltä tilattiin usein pitokalat pitäjälle.

Tästä noin puoli kilo-

metriä eteenpäin Ristkallilla oli Kesselin veljesten Heikin, Antin ja Juhanan talo. Tämän talon seinien sisäpuolella eleli kylän väkirikkain perhe, 16 henkeä. Heikillä oli vaimona Pello Jussin tytär Maria. Lapset olivat Simo, Johannes ja Vappu. Antin vaimo oli Aino Ahokas Ihojärveltä. Lapset olivat Anna, Vilho, Yrjö, Aino ja Aarne. Juhana oli vanhapoika. Lisäksi talossa oli vanhaisäntä Simo ja -emäntä Anna ja veli vanhapoika Heikki.

Talossa oli väljät rakennukset. Viljelmät olivat keskinkertaiset. Heillä oli kaksi nuottaa, muikkunuotta ja harvanuotta. Joku talosta oli aina vesillä kalanyynnissä. Antti oli isäntämies, joka myi kalansaaliit ja piti huolen raha-asioista. Heikki oli aina nuotanpelissä, satoi tai paistoi, apumiehet vaihtuivat muun työtärpeen mukaan, mutta Heikki ei riisunut kalaperentniikkaa muuta kuin saunareisulla, hän oli aina yksi nuotaporukan mies.

Juhana hoiti maatyöt ja piti oorningissa karjanhoidonkin. Itse hän oli aina etumiehenä töissä. Hän teki lujasti työtä, määräten siten kovan työtahdin koko perheelle. Talo oli ikään kuin pieni läpileikkaus järjestystä yhteiskunnasta.

Työt oli jaettu eri ryhmille, ja vei jokainen ryhmä oman osuutensa päätökseen asti. Vanhat miehet urakoivat puikkareineen verkonnakudonnassa, tehden rysiä, verkkoja, mertoja, nuottia ja rantiita. Simo oli kätevä puuseppä ja omien töiden lisäksi hän toimi veiston opettajana Korpisaaren kansakoulussa. Talon väki oli vieraanvaraista ja iloista

sakkia, kaikki tyynni.

Ja nyt ollaankin sitten Raanniemessä, Martti Jakosen iki-ihanassa kotitalossa. Nimen Raanniemi oli paikasta saanut siitä, kun ennen vanhaan korpisaarelaisten norpanraanikeittopadat olivat sijainneet niemen kalliolla. Paikan omisti Pekka ja vaimonsa Sanna o.s. Mielonen samasta kylästä. Lapset olivat Martti, Martta, Väinö, Aino ja Kerttu.

Paikka oli pienenlainen, mutta oli heillä vuokralalla Matti Jakosen orpojen tyttöjen Katrin ja Ainin kotitalo. Tytöt elivät Pekko ja Sanna Jakosen perheessä ja olivat he kuin omia lapsia, mitenkään eroittelematta. Tässä talossa meri oli tasaväkinen toinen pelto maiden rinnalla, jos ei tärkeämpikin elinkeino kuin maanviljelys.

Rakas Laatokka

Martti oli isoksi tultuaan kuin oikea vetehinen, aina merellä. Jokainen rannikon niemi, saari, luoto ja kala-apaja oli hänelle tuttu kuin oma koti. Laatokan tyrskyn raju pauhu oli hänen paras kehtolaulunsa ja rantakivien koloissa keitetty ja paistettu rantakala parasta herkkuaan. Voi kuinka hän sanoikaan kaipaavansa hurjaa kiitoaan moottorilla avo-Laatokan ulapoilla ja maininkien loivaa loisketta veneensä kylkeen, kun hän torkkuen unelmoi, odotellessaan kalan käymistä pyydyksiin. Ikuisesti hän sanoi muistavansa meren yllä riehuvat ukonilmat ja peilityvenet Laatokan aukeat.

Jakosen perhe oli yritteliästä, tyytyväistä väkeä, joka osasi löytää elämän onnen arkisesta elämästä.

Isä Pekko oli ottanut osaa vapaussotaan ja kuulunut suojeluskuntaan sen perustamisesta lähtien. Hänet valittiin kunnanvaltuustoon. Sanna-äiti kuului Marttoihin ja Lottiin, samoin kaikki lapset kuuluivat Lottiin ja Suojeluskuntaan. (Korpisaaressa kuulemma naispuoliset ihmiset kaikki kuuluivat lottiin ja marttoihin ja miespuoliset S-kuntaan).

Väinö-poika kuoli Pöytyällä poikamiehenä. Martta on naimisissa Marttilassa, mies Veikko Riitamaa kuollut. Aino on karjatalouskonsulenttina Helsingissä. Kerttu on naimisissa mv. Heikki Lahtisen kanssa Mellilässä. Sanna-äiti asuu Kertun perheessä.

Viimeksi pysähdymme satumaisen kauniiseen Kyöpeliin, Kummun-Matin tyttären Idan ja Marian vanhanpäivän huvilaan. Ida oli läänin terveystönsä ja Mari kättilö (= talousopettaja), joka meni naimisiin lääkärin kanssa. Tyttöjen vanhempien virallinen nimi oli Matti ja Miina Nenonen o.s. Ijäs.

Kyöpeli-paikka oli lohkaistu Martti Jakosen kotitalasta, Lukonniemen palsta. Matti ja Miina olivat oikeita tervaskantoja, 70-80-vuotiaita. He asuivat tyttöjen kyöpelissä, olivat kotimiehinä. Vanhukset olivat kuin lapset, leikkivät talosilla oloa. He kutoivat itselleen pienen nuotan ja liirailivat kesäilloin saarten lahttiin sitä vetämään. Melkein kaiken ajan kesäisin he olivat vesillä, vain syysmyrskyjen raivotessa ja talven pakkasilla he vetäytyivät tuvan lämpimään, nyhjöttivät uunin kupeessa tai kiikkutuoleissaan ja odottivat kaivaten kevään tuloa tai

muistelivat mennyttä kesää.

Likellä Kyöpeliä sijaitsi Laatokan kaunein saari, Ti-jakansaari, sekin Jakosten. Kuin manalan Haades se kohosi aalloista, taiteellisen kauniina. Ei sen ohi yksikään soutaja pysähtymättä päässyt, vaan jäi haaveillen tarkkailemaan ja kuvittelemaan: ”Ollapas tuossa huvila.”

Martti Jakonen sanoi istuttaneensa saareen paljon kuusentaimia, joten se nyt näyttäneen entistä aidommin Kuolleidensaarelta. – Niin, ja mikä estää mielikuvi- tuksessa ajattelemasta, että kuolleiden korpisaarelais- ten sielut siellä todellakin majailevat...

Sotaanlähtö

Korpisaaren merellises- sä saaressa, Lapinsaaressa, oli Eemil Nenosen talo. Hän muutti asumaan saareen nuorikkonsa Sylvin kanssa. Vaimo oli o.s. Kojo Riekkalasta. Siellä heille syntyi tytär Sirkka. Sinne meren helmaan jäi Sylvi- emäntä tyttären kanssa silloin, kun miehelle tuotiin käsky lähteä sotaan. Martti Jakonen sanoi, että surku hänelle tuli, kun mies lähti hänen mukaansa (hän vei lähtö määräyksen) ja nuori äiti lapsi rinnallaan jäi yksin ovelle vilkuttamaan ja toivottamaan hyvää onnea.

Vapaussodassa Korpisaaresta olivat Pekka Jakonen, Heikki Mielonen, Antti Karjalainen, Matti Meskanen, Martti Kuosa, Martti Lajunen, Antti Mielonen, Antti Lajunen, Juhana Kesseli ja Juho Karjalainen.

Suojeluskunnan oma kyläosasto oli Korpisaaressa, samoin Lottien. Ensimmäinen kyläosaston johtaja oli Matti Kuosa, sitten Pekka Jakonen ja tämän jälkeen Heikki Lajunen ja viimeksi Toivo Kuosa. -

Lottien puheenjohtaja oli op. Hilja Hovi ja yhdyslöt- tana Lopotin osastoon Aino Veripää.

- Riitta Veripää oli Marttojen puheenjohtaja. Nuorisoseuratoimintaa on Korpisaaressa ollut jo vuodesta 1911 alkaen, jolloin perustettiin Korpisaaren Oras. Seuran ensimmäinen puheenjohtaja oli Matti Jakonen ja toinen Heikki Kesseli. Heidän aikanaan oli nuorisoseuratoiminta erittäin vilkasta, mutta lottien ja marttojen toiminnan alettua, samoin suojeluskunnan, vei uusi harrastus kaiken tarmon ja nuorisotyö laimeni, ollen kuitenkin elossa, vaikka vaatimattomammin.

Opintokerhoja sen sijaan oli useitakin, monien eri alojen ympärillä. Kerhojen sieluna, vetäjänä oli op. Hilja Hovi. Korpisaari kuului alueen 14. merisuojeluskuntaan, Sortavalan Sk-piiriin. Maanpuolustusharjoituksissa käytiin Laatokalla. Ne olivat rannikkopuolustusharjoituksia, ja otti niihin osaa jokainen, joka kynnelle kykeni.

- Korpisaaren kalastajat kuuluivat Laatokan Kalastusseuraliittoon. Merikalastajia oli kylässä Eino Jako-

Lukijamatka 8.-11.6. Hiitola-säätiö vuonna 2005

Kurkijokelaisen lukijamatkalle löytyi runsaasti osanottajia. Lähtijöille tiedotetaan, että passin valokuvasivusta pitää ottaa valokopio ryhmäviisumin hankkimista varten. Se tulee lähettää ennen äitienpäivää eli viimeistään perjantaina 12.5. osoitteella

Matka-Niinimäki
Yrittäjätie 5
21870 RIIHIKOSKI.

Lähetykseen pitää liittää laskutusosoite ja lähettäjän puhelinnumero sekä Kurki-

Matkalla tavataan!

Lukijatutkimus

Kurkijokelaisen lukijatutkimus on edennyt siihen vaiheeseen, että otantaan osuneille tilaajille lähetetään kyselylomake aivan näinä päivinä. Toivomme, että jokainen kyselyn saanut vastaisi siihen pikaisesti.

On erityisen tärkeää, että vastauksia palautuisi mahdollisimman monta. Siten varmistetaan se, että vastaukset kattavat hyvin kaikkien tilaajien mielipiteet. Ne, jotka eivät kyselylomaketta saa, voivat kertoa oman mielipiteensä eri asioista lehtemme Mielipide-palstalla.

Toimitusneuvosto

Pääsiäiskeinu

Köysikeinu kujan orressa
pääsiäisenä heilui,
siinä lapset aamuvarhain
iltamyöhään keinui.

Laulut monet laulettiin ja
vauhtia kiihdytettiin,
tällä tapaa itseämme kaikki
viihdytettiin.

Pääsiäisenä meillä päin ei
virponut enää kukaan,
palmusunnuntain
virpopalkat saatiin silloin
mukaan.

Noitalapsiakaan tuskin
lienee kuvitellut kukaan,
täälläpäin lapsinoidat
kulkevat pitkin kujaa.

Karjalaisten tapakulttuuri
rikastuu ja muuntuu,
kiertäessä maailmaa se on
nähty ja kuultu.

Mutt’ keinut lienevät
mädäntyneet, niitä ei näy
missään,
EU:n aikakausi direktiivit
uusiks’ aivan säätää.

Ei oo kujaa eikä keinuu,
ilmakin on kylmää,
joka paikka täynnänsä on
lunta sekä hyyhmiä.

Odotetaan, odotetaan, ehkä
huomenna jo paistaa,
odotellessa munia ja
määmiä voi maistaa.

Hyvän Pääsiäisen
toivotukset kaikille näin
laitan,
pajupensaan oksan teille
pääsiäiskukaks’ taitan.

Keinahdellen keinussa, kell’
sellainen viel’ lienee,
varoen, ettei keinu kolahda
ovenpieleen.

Aino Koppi

nen, Martti Jakonen ja Armas Heinonen, merikalasta- ja Jaakko Heinosen poika, nämä olivat kimpassa kalastajia. Näillä merikalastajilla oli suuria talon kokoisia rysiä, monenharvuisia nuottia ja verkkoja, pitkäsiimoja ym. millä vain kalaa voi nartata ylös merestä.

Kylällä oli yhteinen 12 talon talvinuotta. Puolet kylän väestä kalasti myyntiin kaloja. Arvokalaa saatiin mereltä, kuten lohta, nieriäistä ja taimenta. Pääasiasa saatiin kuitenkin muikua ja kuhaa. Kalasaaliit myytiin enimmäkseen Lopotissa, josta sitä käytiin ostamassa ympäri pitäjää. Sitten muodostui Enso hyväksi myyntipaikaksi, jossa sitä ostivat yksityiset sekä jälleenmyyjät.

Hyviä kalakauppiaita olivat Pekka Jakonen ja Antti Kesseli. He ostivat kalat kalastajilta ja kuljettivat ne Veikkolaisen Jaskan

vanhalla Fordilla Hiitolaan, Elisenvaaraan, Ensoon ja Vuoksenlaaksoon. Rantakalastusta harjoittivat eniten Kesselin ja Meskasen veljekset. He myivät saaliinsa Lopotissa.

Kuorolaulua, seuroja, keitto- käsityökurseja, öytsejä, talkoita ja talkootansseja oli Korpisaaressa kyläkeskeisesti runsaasti. Yleisesti ottaen Korpisaaressa harrastettiin kaikenlaisia seuratoimintamuotoja.

Eipä tässä sitten muistu muuta mieleen, ei kertojallekaan muistunut, - joten - jääös hyvästi ihanan kaunis Korpisaari ja Laatokan lakkapäät ja kylän monivivahteinen tunteikas eläväinen kansa.

Ylätalon Pekon tytär
Artikkeli on julkaistu Sanomalehti Kurkijokelaisessa nro 6/13.2.1970 (Martti Jakonen eli 1920-1993.)

Vuosi 2005 oli Hiitola-säätiön 58. toimintavuosi. Timinta jatkui edelleen tavanomaisesti, lähinnä tukemalla hiitolaista kulttuuri-toimintaa esimerkiksi myöntämällä avustuksia ja apurahoja järjestöille, yhteisöille ja yksityisille. Vuoden merkittävimpiä yksittäisiä tapahtumia ovat olleet varttuneen väen leirin järjestäminen ja osallistuminen Hiitola-juhlien järjestämiseen Hiitolan Pitäjäseuran kanssa.

Varttuneen väen leiri järjestettiin toukokuussa Porin seurakuntien leirikeskuksessa Kullaan Silokalliossa. Hiitolaisia ja hiitolaisperäisiä osallistujia oli 40. Leirin ansiokkaana vetäjänä toimi Marja Toivonen.

Hiitolan 58. pitäjäjuhliissa säätiön osuus antoi Porin Yliopistokeskuksen opiskelijoille mahdollisuuden esitellä omia hankkeitaan. Yhteistyötä yliopistokeskusten kanssa on muutenkin pyritty aktivoimaan.

Vuoden aikana on myös aloitettu merkittävä kirjahanke, hiitolaisen perinnetietouden järjestelytyö ja Hiitolan kansallispuvun täydennysprojekti. Yhdessä Kankaanpään seurakunnan kanssa on kunnostettu Kankaanpään hautausmaan hiitolaiset ja karjalaiset muistomerkit.

Hiitola-säätiön valtuuskuntaan ovat viime toimintavuoden aikana kuuluneet puheenjohtaja Sirkka-Liisa Nylander, varapuheenjohtaja Harri Rajainmäki ja jäsenet Matti Ahokas, Keijo Huuhka, Kari Kaijo, Aarno Kiuru, Erkki Lankinen, Eeva Liikanen, Kyösti Mecklin, Milja Peltomaa, Eino Tanninen ja Arja Tuomola.

Hallituksessa ovat toimineet puheenjohtaja Keijo

Huuhka, varapuheenjohtaja Airi Helin ja jäsenet Eero Lukka, Kari Rajainmäki, Veikko Suutari ja Martti Turkki. Säätiön asiamies on Kari Rajainmäki ja tilintarkastajat Pauli Puttonen ja Anja Vaalto.

Valtuuskunnan vuosikokouksessa maaliskuussa valittiin valtuuskunnasta eroa pyytäneen Keijo Huuhkan tilalle Katri Sildén. Valtuuskunnan puheenjohtajalle Sirkka-Liisa Nylanderille myönnettiin vuoden aikana Karjalan Liiton kultainen ansiomerkki.

Eräs säätiön tärkeimpiä tehtäviä on huolehtia taloudellisesta tilanteestaan siten, että se kykenee täyttämään sille säädekirjassa määrätyt velvoitteet seuraavasti: "... Säätiön tarkoituksena on vaalia entisen Hiitolan kunnan asukkaiden ja heidän perillistensä keskuudessa karjalaista yhteishenkeä sekä tukea heidän henkisiä ja taloudellisia pyrintöjään..."

Tämän tehtävän Hiitola-säätiö on kyennyt täyttämään, joten muun muassa edellä mainitulla tavalla itsensä hiitolaisperäisiksi tuntevat, erityisesti akateemisen opiskelun loppuvaiheessa olevat opiskelijat voivat lähettää stipendi- ja apurahahakemuksensa osoitteella:

Hiitola-säätiö
Asiamies
Kari Rajainmäki
Kullaantie 700
32860 KORKEAOJA

Hiitola-säätiö jatkaa toimintaansa säädekirjan mukaan, mutta ajan hengessä, joten toimintaan liittyvät uudet ajatukset ja ideat ovat tervetulleita.

Keijo Huuhka

Kurkijokelainen

Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh./fax (02) 762 2551

Ajattelemattomia ajatuksia

Historia toisti itseään. Viipurin pamaus 30.11.1495. Talvisota alkoi 30.11.1939. Heinäkuun alussa 1944 puna-armeija päätti lähteä Berliiniin. Mitäpä he autiossa ja raiskatussa Viipurissa enää tekivät?

Suomi soti kolme sotaa seitsemänä vuotena. Sodan aikana ja vielä sodan jälkeenkin tärkeimmät kotimaiset raaka-aineet olivat heinä, puu ja hevonen. Nämä kolme vaikuttivat ratkaisevasti itsenäisyyteemme.

Rauhan jälkeen Suomen rajalla pohjoisessa oli vielä 17 divisioonaa venäläisiä joukkoja, jotka odottivat, että pääsisivät vapauttamaan Suomen. Marraskuun kahdeksannen päivän jälkeen puna-armeijan joukkoja alettiin siirtää pohjoisesta Saksan rintamalle Budapestin suunnalle.

Kremlissä valmisteltiin Suomen miehittämistä, joka kuitenkin peruuntui. Syinä olivat ehkä saksalaisten Lapin polttaminen, sotakorvaukset ja asekatkenta. Nämä seikat varmasti vaikuttivat päätökseen.

Rauhanehdoissa Suomi joutui maksamaan saksalaisaatavia Neuvostoliitolle kuusi miljardia markkaa. Kokonaissumma nousi 7,5 miljardiin markkaan. Suomi luovutti Neuvostoliitolle kuusi Pariisin rauhan jäl-

keen Inarista noin 170 neliökilometrin alueen. Lisäksi Imatran Voima rakensi Niskakosken säännöstelypadon ja kolme voimalaitosta Jänis-, Kaita- ja Rajakoskiin Vaasjokeen korvauksina saksalaisten Lapin polttamisesta.

Lapin sota päättyi 27.4.1945, johon päättyi Suomen osuus sodista. Suomi kävi omaa sotaa Suomen puolesta. Huhtikuun 27. päivänä on kansallinen veteraanipäivä. Veteraanit pelastivat itsenäisyytemme.

Metsäkaartilaiset pitivät 1970-luvun puolivälissä juhlia, joissa keuhuttiin, että he pelastivat Suomen. He eivät halunneet taistella fasistien puolella. (Eikä myöskään fasisteja vastaan, sillä Lapin sodassa ammuttiin kovaa ja kohti.) Yhtään käpykaarti-laista ei ilmoittautunut Lapin sotaan.

Muun suomalainen oli Moskovassa Voitonpäivän juhlissa. Kun tykit alkoivat jylistä ja lentokoneet jyristä taivaalla, hän liikkui ja samalla hänelle muistui mieleen isänsä ja enonsa, jotka olivat olleet aikanaan rintamalla. (Tämän piti olla rauhansuhla, veteraanien ja sodan uhrien muistotilaisuus, eikä uusien aseiden esittelynäytös, joilla turvataan rauha.)

Kalevi Kokko
Ulvila

SIMPLY CLEVER

Škoda Fabia Fun TEE JOTAIN HAUSKAA. JA ÄLYKÄSTÄ.

Elämä on hausempaa iloisessa seurassa. Uuden Fabia Funin iloisuus kumpuaa ilmastoinnista, erinomaisesta radiosta, metalliväristä ja muusta loppuun asti ajatellusta vakiovarustelusta. Se tekee elämästä mukavampaa. Ja omistajastaan hausempaa seuraa.

Fabia Fun on valmis perheautopaketti, jonka saat tilavana farmari-, hatchback- ja sedan-mallina. Tehokkaina ja taloudellisina moottorivaihtoehtoina: HB 1,2/47kW, Combi/Sedan 1,4/55kW, Combi/Sedan 1,4/55kW TDI

Škoda Fabia Fun alk. 16 590 € (sis. toimituskulut)

Vaihteluvälit: EU-yhdistetty kulutus 4,5-6,5 l/100km, päästöt 122-156 CO2 g/km
www.skoda.fi Kuvan auto erikoisvarustein.

UUSI FABIA FUN VIKKONLOPPUNÄYTTELYSSÄ
LA 22.4. klo 10-14 ja SU 23.4. klo 12-15

MELLILÄN
Auto oy

Lamminkatu 39 LOIMAA • Puh. (02) 7636 710 • www.mellilanauto.fi

Ei ole järki jäässä

Vielä mä osaan kirjoittaa ja vielä osaan laulaa – siihenkin hommaan vielä järkeä ja ääntä sekä ”kaulaa”.

Annakaissa

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Markku Salminen
2. Sosiaali- ja terveysministeri Tuula Haatainen
3. Karl August Fagerholm
4. ortodoksinen sivutai erakkoluostari
5. Portugalin
6. 1 068,8 metriä
7. vuonna 1850
8. Sauvo Puhtila
9. vuonna 1961
10. venäläinen

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISELTA**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/ kivi-istutustyöt
- Sormuksien valmistus
- Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppakatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaala

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti nelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

EHT-
liiton
jäsen

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME
Ma - To 9 - 17
tai sopimuksen
mukaan

LOIMAAN KIVI

KIVICENTER

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 02-7605 1221

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajajatoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajajatoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja, varat. Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
varatuomari Katri Nieminen
varatuomari Anne Röppänen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Hengellinen Juhla

Elisenvaaran Seurakuntatalossa
23 p:nä huhtikuuta 1930 klo 12.

Ohjelma:

Virsi 330: 1-4.

Puhe: Pastori Sares.

Kuorolaulua:

Tähtienkirkon seurakuntakuoro

Tuhansin kieliin Maasalo

Jeesus, Jeesus auttajain Bach

Tähtien lempien lailla Pia Cantiones

Puhe: Pääsihteeri Rantanen.

Viulunsoittoa: Kanttori Kiuru

Largo Händel

Rukous Veber

Air Mattheson

Kuorolaulua:

Tähtienkirkon seurakuntakuoro

Oi Herra johda askeleeni Maasalo

Nuorten laulu Ricard

Yhteinenkö tulla saamme Ahlstedt

Puhe: Pastori Korttunen.

Hinta 2 mk.

Elisenvaaran Seurakuntatalossa pidettiin 67 vuotta sitten hengellinen juhla, jossa Tähtienkirkon seurakuntakuoro lauloi, pastori Sares ja Korttunen puhuivat sekä kanttori Kiuru esitti viulunsoittoa. Kari Rahialan kokoelmista löytyi alkuperäinen ohjelma.

TILAA Kurkijokelainen

Koulukuja 7
32200 Loimaa
Avoinna: Ti & Pe klo 9-14
puh. (02) 762 2551
Matkapuh. 050-521 3336

Tarjoukset voimassa: perjantai - lauantai 21. - 22.4.2006.

Herkulliset vaihtoehdot loppuviikolle!

**HK Marinoidut
porsaan ulkofileepihvit**
10 kpl n. 1,8 kg

6,99 kg

Valio Finlandia juusto
300 g (12,97 kg)

3,89 pkt

HK Kabanossi
grillimakkara
500 g (5,38 kg)

2,69 pkt

Atria Hunajamarinoitu
broilerin fileesuikale
400 g (7,48 kg)

2,99 rasia

BonAqua Kivennäisvesi
1,5 l (0,90 l)

1,75 pl

Snellman
voileipäkinkku
300 g (8,30 kg)

2,49

JärviSuomen
Lihapiirakka
10 kpl/1 kg

2,49 ps

Spar
Peruna-sipulisekoitus
500 g (1,00 kg)

1,00 2 ps

**ESPANJAN
SITRUUNAT** **0,99** kg

**KAUPPAKESKUS
LOIMAA**

Alko 762 2062

nonstop parturi 040-765 7028

Naisellista muotia -Loimatar 762 2848

Kahvila 762 4432

LOP-Kultapiste 763 2150

Olgatar 762 1413

Ritvan ja Olin Eines-keitit 76368520

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18,

**Ruokakauppa
Sinun makuusi**

SPAR